

la contra | TONI SALA

Balanç i profecia de la literatura catalana

La Reial Acadèmia de Medicina va ser l'escenari d'una dissecció, però aquest cop de la literatura catalana

Dijous passat, a les set de la tarda, a l'amfiteatre anatòmic de la Reial Acadèmia de Medicina, s'hi va fer l'*Anatomia 04/05. Balanç i profecia de la literatura catalana*. A sota la cúpula que ocupa una làmpada d'aranya gegantina, daurada com una corona d'elefant, convocats per Lletra, s'hi van reunir els «doctors» encarregats de disseccionar el cadàver literari de l'any passat i preveure l'any present.

A la taula presidencial, van obrir l'acte el rector de la UOC, en Gabriel Ferrater («la salut literària del país és un indicador de la salut de la societat») i el director de la Institució de les Lletres Catalanes, en Jaume Subirana (que va explicar un conte polac: «Un cec pregunta: com és la neu? Algú li contesta: blanca. El cec: i com és la blancor? L'altre: és com la llet. I la llet? És com els cignes. I els cignes? L'altre s'acosta al cec i, amb les mans, imita un cigne. El cec li agafa les mans, palpeja la forma i diu: «Ara he entès com és la neu.»)

Asseguts en semicercle enfront de la taula de dissecció, van parlar, per aquest ordre, en Jordi Llavina, conductor del programa *El Book insígnia* («publicar llibres dolents és delictiu»); en Manel Ollé, crític literari («no ens falta talent, però hi ha desestructuració, un estat que no hi creu, un públic inconstant, sense revistes ni referents acadèmics»); en Joaquim Palau, editor («és un moment editorialment molt bo»), en Miquel de Palol, escriptor («seré parcial»): l'Antonio Ramírez, llibreter («l'editor que no fa la seva feina provoca distanciament del públic i lectors desconfiats»), i en Sergio Vila-Sanjuán («*Pa negre* és un dels millors llibres dels últims anys»).

Els experts disseccionaven, i jo felicitava mentalment qui hagués tingut l'encert d'un escenari tan fotogràfic i simbòlic. Entre el públic hi havia funcionaris, gent del sector, carteres de gent venint de treballar, alguna bossa de la FNAC, llibretetes de periodista i moltes mans acarant-se la barbata. Tots asseguts en cercles concèntrics, com un infern o

Imatge que ofería la sala Gimbernat de la Reial Acadèmia de Medicina, durant la «sessió clínica» sobre l'estat de la literatura catalana, dijous passat. / GABRIEL MASSANA.

com un cel al voltant d'una taula de dissecció de marbre, que té la mida macabra d'un home estirat però que estava púdricament coberta per l'ocasió amb una mena de tovalles de color blau maragda, amb la convocatòria de l'acte impresa i l'emblema d'una mà oberta, despullada de pell però acollidora. I em mirava la taula i rumiava, i em vaig girar cap en Carles Miró, que l'any passat era un dels que disseccionaven, i li vaig preguntar: «Però, què hi fem, nosaltres, aquí?» «Com tothom,» va contestar-me, «fer-nos veure.»

Davant de res que valgui la pena, qualsevol comentari és redundant. Però la literatura és comentari, i és realitat al mateix temps. Al melic de la sala, la

taula anatòmica que em mirava estava ben buida. Al seu voltant, però, s'expandien en cercles concèntrics els exegetes, els que es dediquen al món literari, els que s'hi interessaven, i, a fora, al mateix carrer del Carme, a la Rambla, a Montjuïc, a Benifallim, Tamarit, Agullana o Maó, a les biblioteques, llibreries i tauletes de nit, aquí i allà, en aquella hora de llum elèctrica, en cases amb el televisor apagat, trens i sales d'espera, en aquell moment hi havia, segur, llibres oberts, fent una xarxa de lletres que alguna cosa devia atrapar, encara que només fos el temps.

Les conclusions d'enguany van ser, en general, optimistes. Va tancar l'acte la Caterina Mieras, consellera de Cultura («m'ha interessat molt».)